

ח"כ"י דשעבר יצחק רפאל בבית המישפט
העד טרב להעיד

שיך לכהן בכנסת עוד שנים רבות, וכאשר נפטר, נכנס במקומו בנו, יהודה בן-מאיר, הבא בתור ברשימת המפד"ל לכנסת. מחוסר הוכחות, עוד מיקרה של הס"רת חסינות בגלל עבירה פלילית רצינית היה המיקרה של סגן-השר יצחק רפאל. רפאל הואשם בקבלת שוחד בפרשת ה"בנייה של בית-החולים תל-גיבורים. חסינותו הוסרה לבקשת היועץ המישפטי, ש"רפאל הצטרף אליה, ובמישפט הוא יצא זכאי. רפאל לא היה היחיד שיצא זכאי במישפט זה. האיש העיקרי שהיה מעורב בפרשה סירב להעיד נגד רפאל, וזה זוכה מחוסר הוכחות. פרשה זו סייעה לחבריו לנער את חוצנם ממנו, והקאריירה שלו נסתיימה כעבור זמן, אחרי כהונתו כשר-הדתות.

זכות או צביעות? פרשת שמואל רכטמן זכורה לכל. רכטמן הואשם בקבלת שוחד. כאשר החליטה ועדת-הכנסת להסיר את חסינותו, הוא הבין כי המיקרה אבוד, ואז הצטרף לבקשת היועץ המישפטי להס"רת חסינותו. רכטמן נידון לשלוש וחצי שנות מאסר, ומרצה אותן עכשיו. ח"כ פלאטו שרון הוא היחיד שהתנגד לאורך כל ההליכים להסרת חסינותו, וש"נלחם בשינוי ובציפרינו נגד ההסרה. במ"שך חודשיים העמיסו פרקליטיו חומר רב על חברי ועדת-הכנסת, כדי לבסות ולשכ"נע אותם שלא להסיר את החסינות. יועצו המישפטי, עורך-הדין יצחק לאלו, אף אילץ את היועץ המישפטי לממשלה להביא עדויות לוועדת-הכנסת.

דקות אחדות לפני ההצבעה במליאה, עדיין ביקש פלאטו מחבריה-הכנסת שלא להסיר את חסינותו. גם אחרי ההחלטה, כאשר החסינות כבר הוסרה, טען כי ה"ישיבה לא היתה חוקית.

האם על חברי-הכנסת להסכים מייד להס"רת חסינותו, או שעליו להילחם נגדה? לשני מישפטים יש דיעות שונות בעניין. עורך-הדין המנות, מי שהיה ח"כ וחבר ועדת-הכנסת, יהודה הררי, טען: "חבר-כנסת צריך תמיד להצטרף לבקשה לה"סיר לו את החסינות, או לזווג אותה ב"עצמו. זוהי זכות שניתנה לחבר-כנסת להסיר את הכתם שדבק בו."

לעומתו, שר-המישפטים-לשעבר, יעקוב שימשון שפירא, טוען: "זוהי צביעות לצ"פית שחבר-כנסת יסכים להסרת חסינותו באופן אוטומטי. למדתי שכל אדם הוא בחזקת זכאי, ואינו צריך הודמנות כדי להוכיח את חפותו."

הכנסת

מי היה עד כה

מיהם חבריה-הכנסת שחסינותם הוסרה עד לפלאטו-שרון ומה אירע בסופו של מישפט

כאשר אחד מעסקני הציבור הועמד לדין וזוכה, הוא פנה אל מי שהיה שר-החינוך, זלמן ("זיאמה") ארן, ואמר לו: "אתה רואה, זוכיתו!" ארן התבונן בו בעיניים מחייכות והשיב: "משונה מאד, אני אף פעם לא זוכיתי!" שניים מתוך שמונה חברי-הכנסת, אשר חסינותם הוסרה עד כה, זוכו, אולם זיכר-יים היה כה מביש, עד שאפשר, מבחינת המוסר הציבורי, לכלול אותו עם ההרש"עות.

50 לירות קנס. חסינותו של חבר-הכנסת שימעון בזראנו הוסרה מפני ש"נהג במהירות מופרזת במכוניתו. היה זה בזראנו עצמו, מבעלי בית-החרושת עטיס, שביקש להסיר את חסינותו, כדי שיוכל לעמוד לדין.

ח"כ אחר שעמד על כך שחסינותו תוסר היה שלמה לביא, איש עין-חרוד, יידו של דויד בן-גוריון. לביא אירע אסון, והוא הרג אדם בתאונת-דרכים. חבריו למפלגה התנגדו להסרת חסינותו, ורק אחרי שיהיה עם בן-גוריון, הצליח לביא לשכנע את זקן להסכים להסרת החסי"נות.

לביא התפטר מהכנסת בגלל פרשה זו, אולם למרות זאת נשארה לו החסינות, מאחר שהתאונה אירעה בעת היותו ח"כ. לכן דרש להסיר ממנו את חסינותו ולא הסתפק בהתפטרות מהכנסת.

אחרי בא משה דיין, דיין היה מעורב בתאונת-דרכים, כאשר נהג בגי"פ האזרחי שהיה שייך לאשתו, רות, בצומת כביש תל-אביב-חיפה-נתניה. איש לא נהרג בתי"אונה זו, אך דיין החליט כי הוא מבקש להסיר את חסינותו, כדי שיוכל לעמוד לדין. העונש שספג דיין במישפט: 50 לירות קנס, סכום ניכר באותם הימים.

ח"כ מאיר רוזנברג מהמפד"ל הועמד לדין בשל עבירות מטבע. היועץ המישפטי טי לממשלה, היים כהן, ביקש להסיר את חסינותו של רוזנברג, ורוזנברג עצמו הצטרף לבקשה. בסופו של מישפט יצא רוזנברג זכאי מחוסרי-הוכחות. הוא המ

מסתבר כי שופטי המעצרים קיבלו טיעון זה בחלקו, שכן האשה וגם האהובה נעצרו. לא לכל השוד יש אהובה, אך לרבים מהם יש נשים. לשמעון אבי קסיס יש אשה ושמה רבקה, כאשר נעשה בבית השניים חיפוש לפני יותר משנה נתגלו שם שני דברים. בעליית-הגג נתגלו שני אקדחים, שאחד מהם היה מפורק וכמה מחלקיו נמ"צאו בתוך תיבת-התרופות של הבעל. ונמצא גם סכום גדול של פרנקים צרפ"תיים מזוייפים. הכסף, בסכום הקרוב ל"חמישים אלף פרנקים, היה טמון בעגלת קניות ישנה ושבורה. העגלה היתה תלויה על מסמר על הקיר החיצוני של הדירה, ליד המיטבה וחדרי-הילדים. מכיוון שחלקי האקדח נמצאו באופן ברור בין חפציו של שמעון נאשם רק הוא באחזקת נשק בלתי-חוקית, אך הכסף נמצא במקום שהוא לכ"אורה בחזקת שני בני הזוג, ולכן נאשמו שניהם בהחזקת בנקנטים מזוייפים. ה"שניים הורשעו ועל שמעון נגזר עונש של שנתיים מאסר בפועל ושנה מאסר על תנאי, על רבקה נגזר קנס בשיעור 20.000 ל"י.

האשה וזכתה. סניגורם של בני הזוג, דרור מקרין עירער על פסק-הדין לבית-המישפט העליון, הוא רצה להשיג החלטה עקרונית, האם אפשר לראות באשתו של עבריין "מחזיקה" ברכוש בלתי-חוקי ה"נמצא בדירתם. הדבר נוגע לציבור גדול של נשים במדינה, לכל אותן שנישאו ל"עבריינים, ואשר לפעם לפעם עורכת ה"החלטתו המוגמקת הסביר השופט כי על בתי-המישפט להילחם בתופעות כאלה, וכי נראה לו שבית-המישפט צריך להראות לציבור שהוא מגן עליו. המעצר דרוש לדעתו גם להרתעתם של עבריינים בכוח, אמר השופט.

(המשך מעמוד 54)
אחרי שחילו את חמתם במכונית, נכנסו השישה לתוך מכוניתם והחלו נוגחים בה את מכוניתו של סיניור. מכונית הווליאנט הכבדה שלהם גרמה נזקים למכוניתו של המתלונן.

כל עוד רוחו בו הגיע קורבן האלימות למישטרה, והתלונן, אחרי שהמישטרה יצ"אה למקום, זיהה סיניור את משה לוי (21), אדמוני ונמוך-קומה, כאחד מה"בחורים שתקפו אותו.

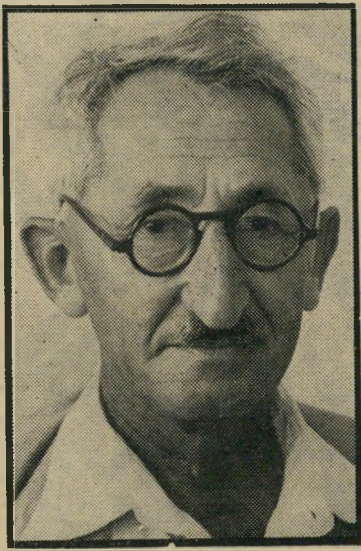
לוי נחקר על-ידי המישטרה וסיפר כי הוא ישב על הברזלים שליד הכביש עם חברתו ועם כמה מהחבריו כאשר קרה ה"מיקרה. הוא אינו מבין מדוע זיהה אותו סיניור כאחד התוקפים, מאחר שהוא לא עשה דבר, אולם הוא זיהה עבור המישטרה את הנרי סחליה ועוד אדם אחד כשניים קה-בחורים שישבו במכונית. המישטרה עצרה גם את השניים האלה. סיניור זיהה את סחליה כאחד התוקפים, אך את ה"בחור השלישי שיחררה המישטרה מפני שסיניור טען כי הוא לא היה פעיל בת"קפה.

להגן על הציבור. המישטרה הביאה את השניים בפני שופט המעצרים דוד בר-אופיר. למרות החקירה הנגדית, שערכו עורכת-הדין ליארה פרנקל ויגאל יצחק הלוי, שגילחה כי, כנראה, היתה התגרות מצד סיניור, וכי למשה לוי אין כל עבר פלילי, החליט השופט לעצום לעשרה ימים נוספים.

בהחלטתו המוגמקת הסביר השופט כי על בתי-המישפט להילחם בתופעות כאלה, וכי נראה לו שבית-המישפט צריך להראות לציבור שהוא מגן עליו. המעצר דרוש לדעתו גם להרתעתם של עבריינים בכוח, אמר השופט.

בא כוחו של לוי, דרור מקרין, עירער בפני השופט הדסה בן-עיתו על החלטה זו, ואכן, מצאה השופטת כי היתה טעות בהחלטת השופט דלמטה.

בשלב המעצרים אין מקום לשיקולי הר"תעה. שיקולים אלה מקומם בגזר-הדין.

ח"כ"י דשעבר לביא
התפטר

ח"כ"י דשעבר רוזנברג
זוכה

מישטרה היפושים בכיתם ומוצאת שם סמים, רכוש גנוב, כל-ינשק ומטבע זר. בבית-המישפט העליון נחלקו הדיעות. השופט יצחק כהן קיבל את טענתו של הסניגור במלואה. תוך הסתמכות על מיש"פכנים אנגליים אמר השופט כי אומנם רשאי בית-המישפט לקבוע לפי עובדות המיקרה, שאדם מחזיק כל מה שנמצא בביתו, אולם לכאורה מייחסים ממצאים כאלה לבעל ולא לאשה וחובה להוכיח את המחשבה הפלילית. לכן קבע השופט כי לא היו ראיות מספיקות במיקרה זה להוכיח כי הבנקוטים היו בחזקתה של רבקה. כדי לחזק את דבריו ציטט השופט סעיף 144 (ב) לחוק העונשין, סעיף זה אומר: "מקום בו נמצא נשק, רואים את מחזיק המקום כמחזיק הנשק. כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר." מכיוון שהסעיף המדבר על חזקה סתם ואינו מטיל את הוכחת היפוכו של דבר על הנאשם, למד השופט שהוכחה זו היא על התביעה.

גם השופט מאיר שמגר זיכה את רבקה. אך הוא לא נכנס לעניין העקרוני. הוא לא קבע אם בכל מיקרה יהיה על התביעה להוכיח מחשבה פלילית של האשה, אך גם הוא הסביר כי יש צורך בויקה מסוי"מת בין הרכוש לבין אחד מבעלי החזקה. מאחר שבכיסו של הבעל נמצאו כמה פרני"קים מזוייפים, הוכח כי האשה מגדלת את הילדים ואינה עוסקת כלל בעניינים אחרים, הרי הוכחה ויקה רק בין הבנקו"טים לבעל. לכן זכתה האשה. השופט ה"שלישי, חיים כהן, לא הביע את דעתו בנדון.

כמו כן התחשבה השופטת בכך שהחק"י רה הסתיימה, בעזרתו של לוי למישטרה, ובעברו הנקי, לוי יצא לחופשי. איש לא יכול היה לראות בצעיר העדין את ה"אבטיח המכני.

חזקתה של אשת העבריין

האם אשת העבריין

אחראית במלדיים

רכוש בלתי-חוקי הנמצא

בבית הזוג?

לפני שבועות אחדים בלבד נעצרו דליה פרסמן, ומיכל אדר, אשתו והאבות של קברניט אל עז, שנחשד בהברחת והב ל"ישראל. גם הן נחשדו בקשר לאותו עניין, ועיקר הטיעון נגדן היה: "אם היה בעלן או מאהבן מביא הביתה קילוגרמים רבים של זהב האם היתה יודעת על כך?"